

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านภาษาอังกฤษมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะตำราเอกสารทั้งสิ่งพิมพ์ (printed document) และสื่อพิมพ์ทางอินเทอร์เน็ต (digital document) มีเป็นจำนวนมาก ที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ถ้านักศึกษา มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้นเท่าไร ก็ยิ่งจะสามารถพัฒนาความรู้ ความคิด ในศาสตร์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อันนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต (Grabe and Stoller, 2001; Grabe and Stoller, 2002; Kasper 1998; NIER, 1994) แต่จากการศึกษาวิจัย พบว่าการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยยังมีปัญหาอยู่มาก (สุมิตรา, 2535; อัจฉรา, 2539; Liu, 2003; Karim, 2007) ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนไม่ใช่เพียงแต่รู้ความหมายของคำ หรือออกเสียงได้ถูกต้อง หรือเพียงแต่เข้าใจเนื้อเรื่องที่ผู้แต่งเขียน ผู้อ่านจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสื่อความคิด เจตนารมณ์ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และเรื่องที่อ่านให้มาสัมพันธ์กับเรื่องที่รู้มาได้ (Bullock, 1975; Cohen & Hosenfeld, 1981; Grabe and Stoller, 2002; Kasper, 1993; Rosenblatt, 1978)

อาจกล่าวได้ว่าการที่จะอ่านได้อย่างเข้าใจนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่าน 3 ประการคือ (1) ความรู้ทางภาษาที่ใช้ในบทอ่าน อันได้แก่ ความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์และความสามารถในการแปลความหมายจากบริบท (2) การมีพื้นความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และ (3) ทักษะตลอดจนกลยุทธ์ในการอ่านของผู้อ่าน (Bernhardt, 1991)

ในเรื่องกลยุทธ์ในการอ่านนั้นนักวิจัยต่างก็มีความเห็นตรงกันว่าเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของผู้เรียนภาษาอังกฤษ (Anderson, 1991; Brown, 1994; Jenzen 1996; Katib, 1997; Hayashi, 1999; Snow, 2001) แต่การจำแนกกลยุทธ์ในการอ่านของนักวิจัย และ/หรือนักการศึกษาแต่ละท่านนั้นแตกต่างกัน ดังเช่น

1. การจำแนกกลยุทธ์ในการอ่านตามแนวคิดของ Anderson (Anderson, 1991)

Anderson ได้จำแนกกลยุทธ์ในการอ่านออกเป็น 3 หมวดใหญ่ ดังนี้คือ

1. กลยุทธ์ในการอ่านด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Reading Strategies)

1.1 กลยุทธ์การคาดการณ์หรือการทำนายเรื่องที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า (Prediction)

- 1.2 กลยุทธ์การให้ความสนใจที่ไวยากรณ์ เพื่อช่วยความเข้าใจในโครงสร้างภาษาที่ไม่คุ้นเคย (Grammar Concentration)
 - 1.3 กลยุทธ์การหาใจความสำคัญ (Finding Main Idea)
 - 1.4 กลยุทธ์การเพิ่มพูนคำศัพท์และไวยากรณ์ (Expanding Vocabulary and Grammar)
 - 1.5 กลยุทธ์การเดาความหมายจากบริบทที่อ่าน (Guessing Meaning from context)
 - 1.6 กลยุทธ์การวิเคราะห์หัวเรื่อง ลีลาการเขียนและความสัมพันธ์กันของเนื้อเรื่องที่อ่าน (Analyzing theme, style, and connections)
 - 1.7 กลยุทธ์การแยกแยะความแตกต่างระหว่างความจริงและความคิดเห็น (Distinguishing between opinions and facts)
 - 1.8 กลยุทธ์การแยกแยะวลียาวๆ ให้สั้นลง (Break down larger phrases into smaller parts)
 - 1.9 กลยุทธ์การแปล (Translation)
 - 1.10 กลยุทธ์การสร้างแผนภูมิรูปภาพ หรือตารางเพื่อช่วยความเข้าใจในการอ่าน (Creating graphic organizers)
 - 1.11 กลยุทธ์การสรุปความ (Summarizing)
- 2. กลยุทธ์ในการอ่านด้านอภิปัญญา (Metacognitive Reading Strategies)**
- 2.1 กลยุทธ์การตั้งเป้าหมายในการอ่าน (Setting Goals)
 - 2.2 กลยุทธ์การรวบรวมคำศัพท์เพื่อช่วยในการอ่านครั้งต่อไป (Vocabulary listing)
 - 2.3 กลยุทธ์การอ่านร่วมกับเพื่อนๆ เพื่อให้เพื่อนช่วยพัฒนาทักษะในการอ่านของตนเอง (Working With Classmates)
 - 2.4 กลยุทธ์การทบทวน (Reviewing)
 - 2.5 กลยุทธ์การประเมินความเข้าใจในการอ่าน (Evaluating)
- 3. กลยุทธ์ในการอ่านด้านการชดเชย (Compensating Reading Strategies)**
- 3.1 กลยุทธ์การใช้ความรู้เดิม (Relying on what readers know)
 - 3.2 กลยุทธ์การใช้โน้ตย่อ (Note-taking)
 - 3.3 กลยุทธ์การใช้ความจำ (Remembering)
 - 3.4 กลยุทธ์การทบทวนจุดประสงค์และรูปแบบของเนื้อเรื่องที่อ่าน (Reviewing the purpose and tone of reading)

3.5 กลยุทธ์การสร้างรูปภาพในใจผู้อ่าน (Picturing scenes in readers' mind)

3.6 กลยุทธ์ในการทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดเพื่อช่วยในการจำ
(Reviewing key ideas and details)

3.7 กลยุทธ์การใช้การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ผู้อ่านจำข้อมูลที่อ่านได้
(Using physical action)

3.8 กลยุทธ์การแยกกลุ่มคำศัพท์เพื่อให้เข้าใจได้และจำคำศัพท์ได้ชัดเจนขึ้น
(Classifying words into meaningful groups)

2. การจำแนกกลยุทธ์ในการอ่านตามแนวคิดของ Barnett (Barnett, 1988:150-151)

Barnett ได้จำแนกกลยุทธ์ในการอ่านโดยอาศัยบริบท (context) เป็นหลัก และได้แบ่งกลยุทธ์ในการอ่านออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. กลยุทธ์ในการอ่านระดับคำ (Word-level Strategies) ได้แก่ การใช้บริบทช่วยในการเดาความหมายคำ โดยจำแนกคำตามหลักไวยากรณ์ ตลอดจนการใช้คำอธิบายคำศัพท์ และการฝึกหาคำโดยใช้หลักการสร้างคำ (Word Formation)

2. กลยุทธ์ในการอ่านระดับเนื้อเรื่อง (Text-level Strategies) ได้แก่ การใช้ความรู้เดิม การใช้การคาดคะเนจากชื่อเรื่อง ภาพประกอบ การอ่านข้ามตลอดจนการกวาดสายตา (Skimming-Scanning) ในการอ่านระดับอนุเฉท (Passage)

3. การจำแนกกลยุทธ์ในการอ่านตามแนวคิดของ Carrell (Carrell, 1989)

Carrell ได้จำแนกกลยุทธ์ในการอ่านออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. กลยุทธ์ในการอ่านในระดับมหภาค (Global Strategies) ได้แก่ การใช้ความรู้เดิมในการทำนายเนื้อเรื่อง การอ่านซ้ำ การบูรณาการข้อมูลจากบริบทที่อ่าน ตลอดจน การเก็บใจความสำคัญของภาษาอ่านและการเรียบเรียงเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. กลยุทธ์เฉพาะที่ (Local Strategies) ได้แก่ การใช้ลักษณะของระบบเสียง การหาความสัมพันธ์ของเสียง ตัวอักษร คำ โครงสร้างภาษา ไวยากรณ์ของประโยค ตลอดจน รายละเอียดของบริบทที่อ่าน

4. การจำแนกกลยุทธ์ในการอ่านตามแนวคิดของ Flood & Lapp (Flood & Lapp, 1990)

Flood & Lapp ได้จำแนกกลยุทธ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ยุทธวิธีอภิปัญญา (Metacognition) เป็นหลัก

ยุทธวิธีอภิปัญญา (Metacognition) หมายถึง วิธีการที่ผู้อ่านใช้เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในบทอ่าน เพื่อให้การอ่านนั้นๆ บรรลุจุดประสงค์ตามที่ผู้อ่านต้องการ ยุทธวิธีอภิปัญญาประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 ประการคือ การวางแผนการอ่าน (Plan Your Reading) การกำกับตรวจสอบความเข้าใจ (Monitor Your Understanding) และการประเมินผลการอ่าน (Evaluate Your Reading)

1. **การวางแผนการอ่าน (Plan Your Reading)** ได้แก่ การคาดเดาเนื้อเรื่อง การทบทวนความรู้เดิม การตั้งจุดประสงค์ ตลอดจนการหาคำสำคัญ (Key Word) การหาความหมายของคำศัพท์ยากและการใช้วิธีอ่านคำถามท้ายบทก่อนลงมืออ่าน

2. **การกำกับตรวจสอบความเข้าใจ (Monitor Your Understanding)** ได้แก่ การเดาความหมายของคำศัพท์ยาก การจับใจความสำคัญ การกำหนดชื่อเรื่องหรือหัวข้อเรื่องของบทอ่าน

3. **การประเมินผลการอ่าน (Evaluate Your Reading)** ได้แก่ การเขียนสรุปย่อใจความที่ได้จากการอ่าน การตัดสินใจว่าผู้เขียนให้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่ และควรเชื่อข้อมูลที่อ่านเหล่านั้นหรือไม่ ตลอดจนการนำข้อมูลที่ได้อ่านเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ (Flood & Lapp, 1990)

อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ ต้องอาศัยการพัฒนาการอ่าน โดยใช้กลยุทธ์ในการอ่านแตกต่างกันไปตามระดับความสามารถและลักษณะของผู้อ่าน ซึ่งถ้าผู้อ่านมีการพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการอ่านของตนเองให้มีประสิทธิภาพสูงสุดได้ (Anderson 1999; Coady, 1979) ครูผู้สอน จึงควรสอนให้ผู้อ่านได้รู้จักใช้กลยุทธ์ในการอ่านที่ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่านและเหมาะสมกับสภาพการณ์และระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ตลอดจนช่วยยกระดับความรู้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับทักษะด้านอื่นๆ ได้ (Snow, 2001; Paris et.al., 1983)

ดังนั้นการที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนได้ ครูผู้สอนจะต้องรู้ว่า นักศึกษาใช้กลยุทธ์ในการอ่านอย่างไร เมื่อใช้กลยุทธ์เหล่านั้นแล้วนักศึกษาสามารถแก้ปัญหาในการอ่านได้หรือไม่ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงต้องการศึกษาการแก้ปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อจะได้ทราบว่าเมื่อนักศึกษาประสบปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษ นักศึกษามีวิธีการในการแก้ปัญหาในการอ่านอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ดูว่า นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาการอ่านภาษาอังกฤษได้ตรงเป้าหมายหรือไม่ อย่างไม่จุดเด่นอะไรบ้างที่ครูควรสนับสนุนและมีจุดบกพร่องอะไรบ้างที่ควรได้รับคำแนะนำแก้ไข เพื่อที่นักศึกษาจะได้เกิดผลสำเร็จทางการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยิ่งไปกว่านั้น จากการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ (Anderson 2000; Carrel & Floyd, 1987; Romelhart, 1997) ดังเช่น กลยุทธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ (Reading Strategies) ดังกล่าวข้างต้น ยังขึ้นอยู่กับสมรรถภาพด้านภาษาอังกฤษ (English Proficiency) และปัจจัยที่มีความสำคัญมากอีกอย่างหนึ่งก็คือ พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ (Reading Behaviors) ของนักศึกษา (Butler, 1940; Liu, 2005; Stoyhoff, 1977)

การวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ ว่ามีความถี่ในการอ่านภาษาอังกฤษ (Frequency

of Reading) เพียงใด มีการรับรู้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษด้านต่างๆ (Perceptions of Reading Ability) เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ ตำรา วารสาร การ์ตูน และการอ่านภาษาอังกฤษทาง Internet เพียงใด มีแรงจูงใจ (Motivation) ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างไร มีการเตรียมความพร้อมในการอ่านภาษาอังกฤษ (Preparation Time on Reading English) อย่างไร และเพียงพอหรือไม่ การรู้และเข้าใจพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษา จะเป็นกุญแจสำคัญให้ครูผู้สอนตระหนักว่าควรปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษามากน้อยเพียงใด ควรจะพัฒนาการสอนการอ่านให้มีประสิทธิภาพอย่างไร ควรใช้เอกสารการสอน (teaching materials) แบบไหน ควรกระตุ้นนักศึกษาเกิดแรงจูงใจให้รักการอ่านได้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถและประสิทธิภาพในการอ่านของนักศึกษาให้เกิดศักยภาพสูงสุด เพื่อความสำเร็จในการเรียน และการงานอาชีพของนักศึกษาในอนาคตอันจะเป็นการนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการอ่านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามเพศ อายุ และระดับความสามารถในการอ่าน

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตาม เพศ และระดับความสามารถในการอ่าน
3. ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 1. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ และระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 2. ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา

4. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาเช่น ระดับสติปัญญา ความสนใจพิเศษ วิธีสอนของครู ตลอดจนสภาพแวดล้อมอื่นๆ

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา หมายถึง พฤติกรรมที่นักศึกษาใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษ เช่น การเตรียมความพร้อมในการอ่านภาษาอังกฤษ (Preparation Time on Reading English) แรงจูงใจ (Motivation) ในการอ่านภาษาอังกฤษ และความถี่ในการอ่านภาษาอังกฤษ (Frequency of Reading English)

2. ระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ระดับความสามารถทางภาษา ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์เดิมของนักศึกษาที่สื่อออกมาจากทักษะในการอ่านต่อความเข้าใจในการตีความทั้งในระดับคำ และระดับประโยค การสรุปใจความสำคัญ การเข้าใจความหมายแฝง ตลอดจนการประเมินเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูง หมายถึง นักศึกษาที่มีผลคะแนนในวิชาการอ่าน 1 และ วิชาการอ่าน 2 ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป
2. ระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษปานกลาง หมายถึง นักศึกษาที่มีผลคะแนนในวิชาการอ่าน 1 และ วิชาการอ่าน 2 ตั้งแต่ 60-79%
2. ระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษต่ำ หมายถึง นักศึกษาที่มีผลคะแนนในวิชาการอ่าน 1 และ วิชาการอ่าน 2 ตั้งแต่ 59% ลงไป